ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА
ОБЩИНА КИРКОВО
В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И
УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ
2024-2025

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за действие на община Кирково за равенство, приобщаване и участие на ромите отчита ситуацията на тази общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка и е съобразен със спецификата на Общинския план за развитие както и с главните стратегически цели на държавната политика по отношение на ромите и гражданите в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, **а именно подобряване на стандарта и качеството на живот на уязвимите групи, преодоляване на изолацията им, активизиране на гражданското общество за прояви на толерантност, съпричастност и активно гражданско поведение.**

Настоящият план за действие задава основни принципи на общинската политика за равноправно приобщаване на българските граждани от ромски произход и други в уязвимо социално–икономическо положение, живеещи в сходна на ромите ситуация. Интегриран териториален подход, при който на териториален принцип едновременно се предприемат мерки и обединяват ресурси по различни приоритети, съобразени с местните особености и нужди, включително на най-нуждаещите се, с цел постигане на видима промяна на конкретно населено място. Той е резултат от съвместните усилия и партньорство между община Кирково, останалите общински институции, училищата и детските градини намиращи се на територията на общината. В разработването на Плана за действие участваха:

- Общинска администрация Кирково ;
- Дирекция „Социално подпомагане" с. Кирково;
- Дирекция „БТ" Кирково;
- Районно управление „Полиция" с. Кирково;
- Училища и детски градини.

Основните приоритети на плана за интегриране на гражданите в уязвимо социално-икономическо положение са:

- образование
- здравеопазване
- жилищни условия
- заетост
- върховенство на закона и недискриминация
- култура и медии

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНАТА

По данни на Глава дирекция «ГРАО» , актуални към 15.12.2023г. в община Кирково по постоянен адрес живеят 46 568 души, а по настоящ адрес - 26 037 души.

Общината е съставена от 71 населени места. Урбанистичната структура включва - общински център с. Кирково, 4 големи села – Бенковски, Чорбаджийско, Тихомир, Чакаларово (с население над 1000 души по настоящ адрес), 67 населени места с население под 1000 души.

Етническа структура.

Етническата структура на населението в община Кирково се установява по данни на лицата, пожелали да се самоопределят, при преброяване на населението към 07.09.2021 г., а това са 20 442 души. Данните на НСИ показват, че самоопределилите се от турски етнос са 52,15% , от български етнос 34,05,%, ромски етнос 1,49%, други 1,58%, не са се самоопределили 0.9% и не са отговорили 2,8%.

Район	Етническа принадлежност					
	българи	турци	роми	други	не са се самоопределили	неотговорили
Община Кирково	6 956	10 660	**304 (1,49%)**	322	184	574

В общината преобладава турската и българската принадлежност. По неофициални данни и наблюдаване на различни индикатори към отделни публични институции (Дирекция „Бюро по труда“, Дирекция „Социално подпомагане“, училища, детски градини, кметства и др. на територията на общината) ромското население в общината достига около 5 % от населението.

Очертават проблемите с ранното съвместно съжителство и по-висока раждаемост на ромски деца и деца от социално уязвими групи, в семейства с недостатъчни възможности за отглеждането им.

Сериозни са и проблемите, като: ниска или липсваща хигиенна култура, невладеенето и неупотребата на български език в младите ромски семейства, проблеми, придружени от безработица и изолираност.

Поради това общинският план набляга на интеграционните (социални, здравни, образователни, културни и др.) мерки, като цели да ангажира съществуващите законови, управленски, образователните и социални структури.

Община Кирково се стреми да заема активна позиция, въз основа на разбиране и с нагласа, за качествен диалог и обслужване на гражданите, особено насочени към интеграцията на етническите малцинства и на хората от социално уязвимите групи.

III. ПРЕГЛЕД ПО ПРИОРИТЕТИ

1. Приоритет: Образование

За учебната 2023/2024 г. броят на училищата в община Кирково са 8, три от които са средни и пет основни. Съгласно Решение №850 от 30.11.2023 г. за приемане на Списък на средищните детски градини и училища в Република България всички училища на територията на общината са включени в списъка на Средищните училища, както и следните детски градини: „Мики Маус“ с. Бенковски, „Дъга“ с. Горно Кирково, ДГ „Пролет“ с. Първица, ДГ „Мир“ с. Старово, „Граничар“ с. Тихомир“, „Слънце“ с. Фотиново, ДГ „Мечо Пух“ с. Хаджийско, ДГ „Пролет“ с. Чакаларово и ДГ „Слънце“ с. Чорбаджийско и ДГ „Мечо Пух“ с. Хаджийско. За учебната 2023/2024 година училищата ОУ „Васил Левски“ с. Тихомир, ДГ „Граничар“ с. Тихомир и ДГ „Мир“ с. Старово са включени в Списъка на защитените детски градини и защитени училища в Република България, съгласно Решение №23/22.01.2024 г. на министерски съвет.

Списък на училищата в община Кирково			
Училище	**Вид**	**Населено място**	**Вид финансиране**
СУ "Отец Паисий"	СУ (I - XII клас)	Кирково	Общинско
СУ "Н. Й. Вапцаров"	СУ (I - XII клас)	Бенковски	Общинско
СУ "Христо Ботев"	СУ (I - XII клас)	Чорбаджийско	Общинско
ОУ "Васил Левски"	основно (I - VII клас)	Дрангово	Общинско
ОУ " Устрем"	основно (I - VII клас)	Старово	Общинско
ОУ "Васил Левски"	основно (I - VII клас)	Тихомир	Общинско
ОУ "Иван Вазов"	основно (I - VII клас)	Чакаларово	Общинско
ОУ "Христо Смирненски"	основно (I - VII клас)	Фотиново	Общинско

Броят на учениците през учебната 2023/2024 г. е **1 273**.

Списък на детските градини в Община Кирково за учебната 2023/2024 година			
Детска градина	**Вид**	**Населено място**	**Вид финансиране**
ДГ "Слънце"	детска градина	Фотиново	Общинско
ДГ "Граничар"	детска градина	Тихомир	Общинско
ДГ "Дъга"	детска градина	Горно Кирково	Общинско
ДГ "Кокиче"	детска градина	Завоя	Общинско
ДГ "Слънце"	детска градина	Чорбаджийско	Общинско
ДГ "Снежанка"	детска градина	Добромирци	Общинско
ДГ "Пролет"	детска градина	Първица	Общинско
ДГ "Мечо Пух"	детска градина	Хаджийско	Общинско
ДГ "Мики Маус"	детска градина	Бенковски	Общинско
ДГ "Славейче"	детска градина	Дрангово	Общинско
ДГ "Пролет"	детска градина	Чакаларово	Общинско
ДГ "Мир"	детска градина	Старово	Общинско

Видно от таблицата за учебната 2023/2024 г. в общината функционират 12 детски градини, като броят на децата в тях е – 433.

През учебната 2024/2025 година броя на подлежащите за първи клас в община Кирково е 118 ученика, а подлежащите в задължителни предучилищни групи (4 и 5 годишни) – 178 деца.

Във всички детски градини и училища се осъществява целодневна организация на обучение. На територията на община Кирково не съществува сериозен проблем за обхвата на децата. Няма напуснали или преместени от училищата ученици, поради отсъствия или слаб успех. Има преместени ученици по собствено желание в училища на други общини, в следствие от миграционни процеси и търсене на работа от техните родители. Сградният фонд е в добро състояние, предвид направените по проекти и със средства на общината ремонтни работи. Пътуващите от селата ученици са 1 221. За тях е организиран превоз до училищата и населените места в които живеят.

Отпаднали ученици от училищата на територията на общината са 2, но има практика някои завършват съответната степен на образование, като преминават на самостоятелна форма на обучение. Преминали на самостоятелна форма на обучение през последната година са 20, от които 4 ученика от СУ „Отец Паисий" с. Кирково и 16 ученика от СУ „Никола Й. Вапцаров" с. Бенковски.

Основно работата с родителите в детските градини и училищата се осъществява чрез провеждането на родителски срещи.

За учебната 2023/2024 голяма част от учениците от училищата на община Кирково са включени в различни извънкласни дейности главно в областта на спорта и в областта на музиката, като в тях се включват както деца от ромски произход така и деца от уязвими групи.

В община Кирково функционира Център за подкрепа за личностно развитие, в който се организират дейности, подкрепящи обучението и възпитанието на децата и учениците, както и дейности за развитие на техните интереси и способности в областта на науките, технологиите,

изкуството и спорта, ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности, педагогическа и психологическа подкрепа.

Периодично провеждаме обучения на директори и учители за работа в мултикултурна среда, но определено ни е нужно натрупване на опит и следване на вече утвърдили се модели на работа в тази насока.

Предприети мерки

Предвидени и в процес на изпълнение са различни мерки, осъществявани чрез финансирани проекти по национални програми и оперативни програми.

Всяко училище изготвя Училищна програма за усвояване на книжовния български език.

Осигуряват се безплатни учебници за учениците от I до VII клас.

2. Приоритет: Здравеопазване

На територията на община Кирково няма болнични заведения. Здравното обслужване се осъществява от лечебни заведения за извън болнична помощ, като регистрираните индивидуални практики за първична медицинска помощ през 2023 г. са 7, а индивидуалните практики за първична стоматологична помощ са 10. Най-близките болници, от които се обслужва населението на община Кирково са МБАЛ в гр. Момчилград, гр. Кърджали и гр. Златоград.

На територията на общината има разкрити два филиала за спешна медицинска помощ в с. Кирково и с. Чорбаджийско, като към филиала за спешна медицинска помощ - Кирково са разкрити два изнесени мобилни екипа в с. Фотиново и с. Бенковски. Към училищата и детските градини има разкрити 12 здравни кабинети, в които работят 10 медицински сестри и 2 фелдшера.

Предвид броя и възрастовата структура на населението лекарите и стоматолозите са недостатъчни и те не са в състояние да осигуряват ефективно доболнично здравно обслужване на населението. Процесът по обслужване се затруднява още повече от многото на брой и отдалечени едно от друго населени места. Подобряването на медицинското обслужване е свързано с привличане на специалисти в малките населени места, инвестиции в сграден фонд и провеждане на здравни кампании за превенция на обществено значими заболявания.

Основни фактори за лошия здравен статус при ромите и другите социално уязвими групи са бедност, лоши жилищни и хигиенни условия, по-ниска здравна култура и нездравословен начин на живот. Голям процент от лицата от социално уязвимите групи са здравно неосигурени или с прекъснати здравноосигурителни права, което ги лишава от достъп до публични медицински услуги. Най-честите заболявания са на сърдечно съдовата и на дихателната система, белодробни заболявания следвани от болести на кожата на пикочо-половата и храносмилателната система. Липсата на педиатри и специалисти води до увеличаване на заболеваемостта сред тези групи хора. Стана практика през последните години в общината да идват мобилни екипи за прегледи и ранна диагностика на остеопороза, рак на млечната жлеза, очни болести и болести на сърдечно съдовата система.

До този момент в общината не е правено представително изследване за здравното състояние в групите в неравностойно положение.

Ниската здравна култура, нерационалното хранене водят до здравословни проблеми със зъбите.

Наблюдават се следните тенденции по отношение на бременността: бременните жени от ромски произход или от други социално уязвими групи се картотекират непосредствено преди раждане, не посещават редовно женска консултация и с това попадат в рискови групи бременности.

На територията на община Кирково няма изградени специализирани институции за предоставяне на социални услуги. Социални услуги, извършвани в общността се предоставят от „Дневен център за деца и младежи с увреждания" - Добромирци, който функционира като държавно делегирана дейност от 2007 година и се управлява от общинската администрация. Ползващи услугата към 31.12.2023 г. са 13 деца и младежи.

На хора от социално уязвими групи се осигуряват финансови помощи с Решение на Общински съвет-Кирково.

Това дава основание да изведем и следните основни дейности върху които ще работим за периода 2024 г., а именно:

- ✓ Повишаване на здравната култура на ромите;
- ✓ Провеждане на задължителни имунизации.

Предприети мерки:

Общината планира лекции по ранна хигиена, ранна бременност, предпазване от нежелана такава и др., като за целта засили сътрудничеството с личните лекари и взаимодействието им с училищата и детските градини.

Провеждани лекции и здравни беседи в учебно възпитателните заведения.

Във всички училища и детски градини на територията на общината ежегодно се провеждат лекции и здравни беседи на различни теми, касаещи нормалното здравословно развитие на децата и учениците, особено на тези от ромски произход и от други социално уязвими групи.

Лекции на тема „Моята лична хигиена – гаранция за доброто ми здраве", Предпазване на заболявания на зъбите" и „Профилактика на простудни и вирусни заболявания „ са проведени във всички ДГ,ОУ и СУ на територията на общината. Беседи за алкохола, тютюнопушенето, наркотичните зависимости и СПИН са проведени във всички училища.

Раждаемост и смъртност през последните 3 години

Раждаемост в община Кирково:	момчета	момичета	Смъртност в община Кирково:	мъже	жени
2020 година – 146 деца	82	64	2020 година – 373 души	202	171
2021 година – 122 деца	66	56	2021 година – 470 души	248	222
2022 година – 121 деца	58	63	2022 година – 424 души	247	177

Източник : НСИ

3. Приоритет: Жилищни условия

По данни на отдел „Общинска собственост, търговия, селско и горско стопанство" при ОбА Кирково, към 2023 год. общинския жилищен фонд наброява 12 жилища, които са отдадени под наем на граждани с установени жилищни нужди.

Населението от ромски произход обитаващо компактно селата Бенковски, Фотиново, Добромирци и Чорбаджийско, живее в пренаселени жилища с 3 и повече лица на стая. Голяма част от тази група обитават примитивни жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия. Начинът на живот на ромите – да живеят в тясна семейна общност, препятства интеграцията. От своя страна семейната общност в трудни моменти подкрепя бедстващите.

Информационни данни за населените места с живеещи социално уязвими групи – ромско население и техния приблизителен брой:

1. с. Бенковски - общо 615, като в мах. Пеевско – 400 в с. Веслец – 215
2. с. Добромирци – 160
3. с. Чорбаджийско – 146
4. с. Дюлица- общо 154, като в мах. Бял камък – 129 в мах. Бор-24 в мах. Светилник -1
5. с. Фотиново (мах. Фотиново – 8)

Наличие на инфраструктура в местата за живеене на гореспоменатата социално уязвима група – ток, водоснабдяване, канализация, подробни устройствени планове или кадастрални планове и наличие на незаконно строителство и неговия брой.

1. с. Бенковски

- Мах. Пеевско - изградена инфраструктура - ток, водоснабдяване, канализация, подробни устройствени планове - няма незаконно строителство;

- Мах. Веслец - изградена инфраструктура - ток, водоснабдяване, без канализация, подробни устройствени планове- незаконно строителство – 2 сгради;
2. с. Добромирци - изградена инфраструктура - ток, водоснабдяване, канализация, подробни устройствени планове - незаконно строителство - 2 сгради;
3. с. Чорбаджийско - изградена инфраструктура - ток, водоснабдяване,частичен подробен устройствен план, няма незаконно строителство;
4. с. Дюлица
- Мах. Бял камък - изградена инфраструктура - ток, водоснабдяване, без канализация частичен регулационен план – незаконно строителство - 20 сгради ;
- Мах. Бор - изградена инфраструктура - ток, водоснабдяване, без канализация, частичен регулационен план – незаконно строителство - 1 сграда извън строителни граници;
-Мах. Светилник - изградена инфраструктура - ток, водоснабдяване, без канализация- няма никакви планове- няма незаконно строителство;
5. с. Фотиново
- Мах. Фотиново - изградена инфраструктура - ток, водоснабдяване, канализация, регулационни и кадастрални планове - няма незаконно строителство;

Ето защо в общината ще продължи провеждане на социална жилищна политика, ориентирана в подкрепа на рисковите групи от населението, разработване на общински план за подобряване на жилищните условия в населените места с компактно ромско население, целящи осигуряване на съвременна жилищна среда, в съответствие с разчета на капиталовите разходи на община Кирково;

Отреждане на нови територии за жилищно строителство, с възможности за деконцентриране на компактните и обособени ромски квартали, инвестиране в СМР за техническата инфраструктура в териториите обитавани от ромско население, в съответствие с разчета на капиталовите разходи на община Кирково;

Участие на общината при проектиране и изграждане на техническа инфраструктура – водоснабдяване, канализация улична мрежа и благоустрояване при необходимост от одобряване на инвестиционни проекти за жилища на ромското население, в съответствие с разчета на капиталовите разходи на община Кирково;

Подпомагане на нуждаещите се за изграждане на нови жилища чрез въвеждане на система от ефективни мерки, като изясняване правата на собственост, оповестяване и ясна информация на хората за процедурите за кандидатстване за разрешителни за строителство и придобиване на собственост.

Осигуряване на подходящо алтернативно жилищно настаняване на ромски семейства в наложителните случаи.

Провеждане на информационни и образователни кампании сред ромското население за формиране на качествена жилищна среда.

Предприети мерки:

Отреждане на нови територии за жилищно строителство, с възможности за деконцентриране на компактните и обособени ромски квартали, инвестиране в СМР за техническата инфраструктура в териториите обитавани от ромско население, в съответствие с разчета на капиталовите разходи на община Кирково;

Участие на общината при проектиране и изграждане на техническа инфраструктура – водоснабдяване, канализация улична мрежа и благоустрояване при необходимост от одобряване на инвестиционни проекти за жилища на ромското население, в съответствие с разчета на капиталовите разходи на община Кирково;

Подпомагане на нуждаещите се за изграждане на нови жилища чрез въвеждане на система от ефективни мерки, като изясняване правата на собственост, оповестяване и ясна информация на хората за процедурите за кандидатстване за разрешителни за строителство и придобиване на собственост.

4. Приоритет: Заетост

По информация на Дирекция „Бюро по труда“ с. Кирково към 31.12.2023 г. общия брой на регистрирани безработни лица е 829 , делът на хората от ромски произход е 7,36% или 61 лица.

Брой регистрирани лица до 29 годишна възраст включително – 9.

Брой регистрирани лица в трудоспособна възраст от ромски произход – 61, от тях:

- с начално и без образование – 43;
- основно – 16;
- средно – 2.

Брой на включените в заетост безработни лица по програми и временна заетост – 4 лица.

Едни от основните причини за трудното включване на младите хора на пазара на труда са липсата на опит и квалификация, несъответствието между професионалната подготовка и реалното търсене от работодателите, демотивирането им от предлаганото заплащане както и от условията на работа.

По информация на Дирекция „Социално подпомагане“ – Кирково, към 31.01.2024 г. по чл.9 от ППЗСП общия брой случаи на подпомагане на деца е както следва:

Деца произлизащи от двучленни семейства – 8;
Деца произлизащи от тричленни семейства – 8;
Деца произлизащи от четиричленни семейства – 2;
Деца произлизащи от петчленни семейства – 6;
Деца произлизащи от шестчленни и повече семейства – 10;

5. Приоритет: Върховенство на закона и антидискриминация

Високата безработица и ниския образователен ценз сред хората от социално уязвимите групи пораждат често извършване на престъпления и нарушения на обществения ред. За недопускане на такива в съответствие със ЗМСМА с решение на общински съвет е приета Наредба №1 за опазване на обществения ред, поддържане чистотата на населените места и ползване на общинска собственост в община Кирково. През 2023 год. са съставени 74 акта.

За осигуряване на реда и спокойствието на населението от общината служителите на РУ “Полиция“ - Кирково винаги са на разположение и в услуга на хората без да нарушават техните права и свободи, като се съобразяват със специфичните проблеми и потребности на всички обществени групи, включително социално уязвимите групи: непълнолетни, жертви на престъпления, хора от третата възраст, инвалиди, представители на малцинствата, в това число на ромските общности.

Работата на полицейските служители в мултиетническа среда е особено трудна, предвид спецификата на социалния и образователен статус на ромите и другите от социално уязвимите групи. Отчитаме, като много добро сътрудничеството между общината и РУП, съществува много добра практика за провеждане на съвместни мероприятия обединени под мотото „Да пазим децата на община Кирково” (кръгли маси, семинари, пътни патрули, колоездене).

6. Приоритет: Култура и медии

На територията на община Кирково 12 читалища развиват дейност и са регистрирани в Министерството на културата - Читалище „Възраждане - 1928” с. Бенковски, Читалище „Христо Ботев – 1952” с. Добромирци, Читалище „Васил Левски - 1952” с. Дрангово, Читалище „Васил Априлов - 1947” с. Чорбаджийско, Читалище „Родопска пробуда - 1952” с. Тихомир, Читалище „Пробуда - 1947” с. Фотиново, Читалище „Пеньо Пенев - 1987” с. Кърчовско, Читалище „Хр. Смирненски - 1954” с. Чакаларово, Читалище „Искра - 1958” с. Домище, Читалище „Елин Пелин - 1979” с. Долно Къпиново, Читалище „Христо Ботев - 1963” с. Завоя, Читалище „Н. Й. Вапцаров - 1947” с. Кирково. Регистрирани читалища през 2023 години са – НЧ „Джерово - 2023“ с. Джерово, НЧ „Пролет – 2023“ с. Горно Кирково, НЧ „Добри Чинтулов – 2023“ с. Горно Къпиново.

Народните читалища са основен фактор в развитието на местната култура в частност и като цяло на българската култура. Все повече се очертават не само като културни центрове, но и като такива на гражданското общество. Всички те развиват културна и просветна дейност чрез библиотеки. Тяхната основна дейност, като традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, е да осъществяват културен живот и приобщаване на населението към постиженията на науката, изкуството и културата. Да работят за запазване на обичаите и традициите на българския народ и утвърждаване на националното самосъзнание. Да организират инициативи като: фестивали, събори, тържества и други на местно, регионално и национално ниво.

За развитие на художествено-творческата самодейност в община Кирково допринасят изградените към по-големите читалища художествени самодейни състави и групи. В културните мероприятия организирани от общината участват ромски деца и деца от други уязвими групи.

Липсата на квалифицирани специалисти и музикални ръководители е сериозна пречка за създаване и развитие на различни форми на художествено творчество сред децата и младежите и в други населени места.

Културният календар на общината е богат. В него са предвидени честването на културни събития с национално значение, културни прояви с регионално и местно значение, официални празници, традиционни празници, фестивали и др. (Национален празник на България, Ден на самодееца, Ден на жената, Гергьовден, 24 май – Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската писменост, Фестивал на плодородието, Съединението на България, Ден на независимостта на България, както и Деня на народните будители и Световния ден за борба срещу СПИН и др.), включени са културни събития с международно значение – Международен танцов фестивал в гр. Измир, Р. Турция и Балканския фестивал на турския фолклор, провеждащ се в град Кърджали.

Спортна инфраструктура:

Стимулирането на спортните прояви и мероприятия по физическо развитие на младите хора е приоритетна задача за ръководството на общината. Под патронажа на общината се организират и провеждат ежегодни спортни състезания и прояви по различни видове спорт - футбол, тенис на маса, волейбол, хандбал и др.

В община Кирково има два футболни клуба: ФК „Граничар" с. Кирково и ФК „Върбица-2004" с. Бенковски и „Волейболен клуб Кирково 15" с. Кирково.

Спортната инфраструктура на територията на община Кирково се състои от четири функциониращи стадиона, в с. Кирково, с. Бенковски, с. Фотиново и с. Островец.

Ученическият спорт заема централно място в развитието на спорта като цяло, освен в часовете по физкултура учениците допълват следобедните си занимания с извънучилищна /секционна/ дейност по различните видове спорт в учебните заведения. Най-голям интерес предизвикват футбола и волейбола.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КИРКОВО

ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ДЕЙСТВИЕ СА: ПРИОРИТЕТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ, ПРИОРИТЕТ 2: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, ПРИОРИТЕТ 3: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ, ПРИОРИТЕТ 4 ЗАЕТОСТ, ПРИОРИТЕТ 5: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ, ПРИОРИТЕТ 6: КУЛТУРА И МЕДИИ

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

Усилията на Община Кирково са насочени към създаване на устойчива схема за сътрудничество между всички местни институции и представителите на етническите общности. Изграждането на такова сътрудничество и поддържането на постоянен диалог е предпоставка за реализиране на стратегията за интеграция, с гаранция за икономически просперитет. Решаването на проблеми на дадената етническата общност, с помощта на нейни представители, били те от конкретен и/или от общ характер, чрез активни действия за реализиране на съвместни програми, европейски проекти, информиране и превенция са залогът за бъдещо развитие.
Конкретно в края на периода на плана за действие се стремим да постигнем:

- Повишено качеството на образование на децата от ромския етнос и други социално уязвими групи;
- Устойчивост на процеса за интеграция;
- Обхващане на всички подлежащи на задължително обучение и ДГ;
- Ограничаване броя на отпадналите ученици;
- Намалена неграмотността сред 18 – 25 годишните млади хора;
- Своевременна хоспитализация на родилките до 100% родилки в лечебно заведение;
- Намаляване на ранните раждания;
- Увеличаване на имунизираните с 30% от подлежащите за имунизация
- Увеличаване на информираността сред ромите и другите социално уязвими групи;
- Увеличаване броя на ромите и другите социално уязвими групи, включени в общински социални програми;
- Увеличаване броя на заетите, включени в квалификационни курсове;
- Повишаване на екологична култура на учениците и младите хора в районите с компактно ромско население;
- Подобрен достъп на лицата от етнически малцинства до здравни и профилактични услуги;
- Подобряване на техническата инфраструктура в ромските махали;
- Съхранена идентичността на малцинствените общности;
- Повишена осведоменост на целевите групи за ролята на ЕС и по-специално за популяризиране на добри практики и примери от реализирани проекти в областта на интеграцията на ромите.

VI. МЕХАНИЗЪМ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнението на плана е съвместна задача на органите на местната власт, Дирекция „Социално подпомагане" с. Кирково, Дирекция Бюро по труда с. Кирково, Районно управление „Полиция" с. Кирково, училища и детски градини, граждански организации.

VII. МЕХАНИЗЪМ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Оценката на изпълнението на плана за действие се осъществява от комисия назначена със заповед на кмета на община Кирково, чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.
Мониторингът се осъществява, чрез систематично събиране и анализиране на информация, както и съгласуване на мерките по плановия документ. Ще бъдат включени заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението. Основните методи на мониторинга са:

- Отчитане на изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана в административен мониторингов доклад.
- Формиране на коригиращи мерки, с оглед изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана
- Координиране и обобщаване получената информация в доклада.
- Докладът се представя за одобрение пред комисията.

VIII. ОВЛАСТЯВАНЕ И РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА РОМСКАТА ЖЕНА

В настоящият план проблемите на ромската жена са включени не само като хоризонтална политика, но са адресирани и целенасочено.

Приоритетите образование, здравеопазване, жилищни условия, заетост са обогатени със специфични цели и мерки, сензитивни към жените.

Със специални закони – Закон за равнопоставеност на жените и мъжете, Закон за закрила на детето, Закон за хората с увреждания, Закон за защита от домашно насилие и др. са предвидени специални мерки за защита спрямо лица и групи в уязвимо положение. Основната цел на Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете е да допринесе за постигането на фактическа равнопоставеност между жените и мъжете в България чрез прилагане на единна, последователна и устойчива държавна политика. В приетия план за действие към стратегията са заложени мерки за: насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в процесите на вземане на решения; борба с насилието и защита и подкрепа на жертвите; преодоляване на стереотипите по пол в различни сфери на обществения живот.

Законът за правната помощ създават механизъм за оказване на правна помощ на лица, пострадали от нарушения или жертви на престъпления, включително и на база на тяхната етническа принадлежност и в случаите, в които тези лица не разполагат с необходимите финансови средства да си осигурят помощ.

Ромските жени се сблъскват с различни форми на дискриминация, включително и множествена дискриминация, бракове на непълнолетни и принудителни бракове.

Въпросите за овластяването на ромската жена са намерили своето отражение в приоритетите на настоящата стратегия. Например приоритет „Върховенство на закона и антидискриминация“ адресира основни теми като:

- Насърчаване и подкрепа за участието на ромските жени във всички форми на обществен и политически живот, включително в публичната администрация.
- Преодоляване на домашното насилие, ранните бракове и други форми на традиционни патриархални практики на контрол и насилие. Осигуряване на условия за по-голям достъп до правосъдие за ромските жени.
- Подобряване на мерките за закрила на малолетни и непълнолетни лица, принадлежащи към етнически малцинства, както и на деца, живеещи в домакинства с дълбока бедност;
- Подобряване на дейностите за ограничаване отпадането на ромските деца от училище;
- Повишаване на информираността на ромите с акцент върху ромските жени и младежи, във връзка с възможностите за достъп до правна помощ;
- Превенция на нежелани социални феномени в зоните с концентрация на бедност (в т.ч. ранни бракове, домашно насилие, битова престъпност и противообществени прояви).
- Разработване и прилагане на услуги за реинтеграция на деца – жертви на трафик с цел ефективна социализация на тази най-уязвима група, постигане на благосъстояние и цялостно развитие.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Социално икономическата ситуация, в която живеем през последните години обрича не само ромите, но и хората от другите социално уязвими групи живеещи в сходна на ромите ситуация на бедност. Липсата на доходи и средства за задоволяване на основните потребности както и липса на условия и предпоставки за водене на достоен и пълноценен живот, което се дължи на липсата на избор, слага отпечатък върху начина на мислене и поведение на тези хора, носи затруднения в индивидуалната адаптация, засилва чувството за несигурност. В тази връзка при изпълнение на Плана за действие на община Кирково в тясно сътрудничество на всички пряко ангажирани институции на местно ниво ще бъдат решени голяма част от проблемите на тези групи хора към които е насочен, както самия План за действие така и Областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация.

Забележка: ПЛАНЪТ ЗА ДЕЙСТВИЕ Е ОТВОРЕН ДОКУМЕНТ И ПОДЛЕЖИ НА АКТУАЛИЗАЦИЯ И ДОПЪЛВАНЕ.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КИРКОВО

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2024-2025 г.
1.	Осигуряване на равен достъп на децата и учениците от ромски произход до образователната система	действащ		Община Кирково Училища Детски градини		Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, обхванати трайно в образователната система		
	Задача 1: Установяване на местоживеенето на ромските деца							
	Дейност: 1.Изготвяне на общи списъци на подлежащите на задължително предучилищно образование и училищно обучение в 1-ви клас по данни на ГРАО. Изпращане на списъци до общински детски градини и училища.	действащ	2024-2025	община Кирково	Не е необходимо	Изготвяне и изпращане на списъците до образователните институции в определения срок		
	Задача 2: Максимален обхват на ромските деца и ученици, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование					Брой обхванати деца и ученици		
	Дейност: 1. Уточняване на адресите на ромските деца и ученици по изготвените списъци 2.Работа на терен по населени места и квартали за максимален обхват на всички ромски деца и ученици в общинската образователна система		2024-2025	Общ. Кирково Екипи за обхват по РМС № 100 на МС от 08.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за		Брой на децата и учениците от ромски произход обхванати в общинската образователна система		

				съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст				
2.	Осигуряване на качествено образование и интеграция							
	Задача 1: Обучение на децата от ромски произход в съответствие с българското законодателство							
	Дейност: 1.Обучение и интеграция в единна образователна среда, в съответствие с Държавните образователни стандарти. 2. Прилагане адекватни методи, форми и подходи на обучение, отчитащи спецификата и проблемите на ромската етническа общност. 3. Насърчаване на междукултурния обмен и споделяне на общи граждански ценности	действащ	2024-2025	Детски градини, училища, ЦПЛР, обществени съвети, община Кирково	Осигурено по ЗПУО и други нормативни актове и програми, регламентиращи финансирането на предучилищното и училищното образование ПМС №346/21.12.2023 г. за изменение и допълнение на ПМС №79 за осигуряване на за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти.	Процент обхванати ромски деца и ученици в общинската образователна мрежа. Допълнителни занимания и участие в проекти. Осигурено ресурсно подпомагане. Включване в градински и училищни тържества, в общински прояви и събития		

3.	Превенция на отпадането и контрол по задържането в системата на предучилищното и училищното образование		2024-2025	Училища Детски градини Община				
4.	Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху изучаването на български език за ученици, за които българският език не е майчин и които не владеят добре български език, в т.ч. разработване и прилагане на методики за преодоляване на обучителните затруднения.	действащ	2024 - 2025	Училища Детски градини Община	Средства по национални програми;	Брой ученици от уязвими групи, включени в допълнително обучение		
5.	Приобщаване и приемане на родителите роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот							
	Задача: Засилване на сътрудничеството с училището и създаване на партньорства между ДГ, училища и родители.							
	Дейност: Участие на родители на деца и ученици от ромски произход в училищни настоятелства или обществени съвети	действащ		Училища Детски градини Община				

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

	Мерки	Статус на мярката	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2024-2025 г.
1.	Превенция и скриниг		2024-2025					

	Задача 1: Ранна регистрация на бременните, наблюдение по време на бременността и хоспитализация на родилките		2024-2025.	Лични лекари				
	Дейност: Активно съдействие от страна на личния лекар за обхващане на бременните до четвърти месец на бременността с регистрация, консултации с лекар специалист по акушерство и гинекология и своевременно постъпване в лечебно заведение за болнична помощ и раждане	действащ	2024-2025	Община Кирково Лични лекари		Брой обхванати бременни		
	Дейност:1 Провеждане на беседи с подрастващи и млади хора и с техните родители за начините за предпазване от нежелана бременност, за опасностите, които крие ранната бременност за майката и бебето, за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините на профилактика	действащ	2024-2025	Лични лекари		Брой проведи беседи		
	Задача 3: Организиране на здравни и екологични информационни кампании							
	Дейност: Провеждане на беседи, разпространяване на брошури и книги в читалищата, училищата и детските градини за здравни и екологични проблеми	действащ	2024-2025	Община Кирково		Брой проведени беседи		
2.	Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население			Община Кирково		Брой регистрирани деца, без лични лекари		

	Задача 1: Провеждане беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им прилагане			Лични лекари		Брой обхванати майки или брой проведени беседи		
	Задача 2: Информиране на лица от ромска общност за здравноосигурителните им права и задължения, и за права им като пациенти			Лични лекари Община Кирково		Брой обхванати с имунизации деца от мобилни екипи спрямо общия брой на необходимите		

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)**	**Индикатори**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2025 г.[1]**
1.	Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост	действащ	2024-2025	Бюро по труда	Европейски и национални проекти и програми	Брой лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа		
	Задача 1: Повишаване на пригодността за заетост и квалификацията на безработни роми	действащ	2024-2025			Брой лица включени в професионално ориентиране		
	Дейност 1:Активиране на неактивните лица за ползване на посреднически услуги на пазара на труда – организиране на групови срещи в квартали и населени места с компактно ромско население за	действащ	2024-2025	Д „БТ“ община Кирково		Брой лица, включени в обучение за придобиване на професионална квалификация		

	запознаване с целите и задачите на посредническите услуги					и/или ключова компетентност		
	Дейност 2:Организиране на групови мероприятия за мотивиране и професионално ориентиране за младежи до 29 г. – определяне на мерки за индивидуална интервенция	действащ	2024-2025	Д „БТ“ община Кирково	По проекти и програми	Брой лица, включени в групови мероприятия		
	Дейност 3:Участие в програми и проекти за обучение и трудова заетост	действащ	2024-2025	Д „БТ“ община Кирково	По проекти и програми	Брой разработени проекти		
	Дейност 4:Обучаване на младежи в професионални умения чрез стажуване	действащ	2024-2025			Брой обучени младежи		
2.	Насърчаване към заетост, чрез провеждане на обучения на безработни лица							
	Задача 1:Повишаване възможностите за заетост сред младежите и лица над 50 години							
	Дейност: Обучения по ключови компетентности	действащ	2024-2025	Д „БТ“ община Кирково	По проекти в рамките на законоустановени средства	Брой обучени лица		
3.	Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес на хората от рисковите групи							
	Задача 1:Повишаване на предприемаческата култура сред хората от рисковите групи							
	Дейност: Организиране на мотивационни курсове	действащ	2024-2025	община Кирково				

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2024-2025 г.
1.	Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги			община				
	Задача 1:Подобряване на жилищните условия в районите с ромско население			община		Брой семейства		
	Дейност 1:Оценка на нуждите от подобряване състоянието на ромските улици по отношение на инженерната инфраструктура			община		Изготвяне на оценка на състоянието		
	Дейност 2:Подобряване състоянието на техническата инфраструктура, асфалтиране на улици, изграждане на тротоари, реконструиране на В и К мрежа и поставяне на пътни знаци			община		Извършена промяна на инфраструктурата		

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институ-ция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2024-2025 г.
1.	Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.							
	Задача 1: Повишаване на квалификацията за ефективна дейност на полицейски служители в мултиетническа среда					Брой полицейски служители обучени да работят в мултиетническа среда Брой беседи в райони с ромско население		
	Дейност 1: Превантивна работа на полицията и общината, съвместно планиране, работни срещи срещу разпространението на наркотици в кварталите със смесено население	действащ	2024-2025			Брой проведени работни срещи и брой лица участвали в тях		
	Дейност 2: Обучение по права на човека и права и задължения на детето	действащ	2024-2025			Брой обучени лица Брой проведени обучения		
	Дейност 3: Съвместна работа на МБКППМН за превенция на агресията в училище и противообществени прояви	действащ	2024-2025			Брой обхванати лица и разрешени случаи		

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ“

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институ-ция	Източник на финансиране (преки бюджетни азходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.	Съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите, като част от българската национална култура и създаване на условия за равен достъп до обществения културен живот на различни нива	действащ	2024–2025					
	Задача 1: Повишаване възможностите за духовно и културно израстване на ромската общност	действащ	2024–2025	Община Кирково				
	Дейност: Продължаване развитието и обогатяването на дейностите в читалища, детски градини, училища и ЦПЛР за развитие на ромската етнокултура	действащ	2024–2025	Община Кирково		Брой участници		
	Задача 2:Проучване, съхраняване и популяризиране на ромската култура и фолклор							
	Дейност: Организиране и провеждане на празници, фестивали, изложби	действащ	2024–2025	Община Кирково		Брой организирани празници Брой участници в събития		
	Дейност: Насърчаване на талантливи деца от ромския	действащ	2024–2025	Община Кирково				

	етнос и подпомагане на развитието им							
	Задача 3: Популяризиране на събитията							
	Дейност 1: Отразяване на дейностите в местните печатни и електронни медии и в сайта на община Кирково	действащ	2024–2025	Община Кирково				